REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și la următórele Birourĭ de anuncĭurĭ:
În Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelika Nachf. Anton Oppelik. În Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. În Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA" iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 80. Brașov, Sâmbătă 8 (21) Aprilie. 1900.

Cugetărĭ de Pascĭ.

II.

Se ḑice, că nimenĭ nu învață din esperiențele altora, pățaniile proprii însĕ îĭ fac sĕ-șĭ deschidă ochii.

Décă noi Românii, ca popor, n'am putut învĕța până acuma dela adversarii noștri, cu carĭ trăim într'o țéră, cum sĕ ne apĕrăm mai bine și mai cu succes drepturile nóstre naționale, cum sĕ scim mai bine validita puterea elementului nostru în lupta cu ei, atuncĭ cel puțin sĕ învĕțăm din propriele nóstre pățanii, cum trebue sĕ continuăm și sĕ ducem la un sfêrșit bun lupta pe viéță și mórte, ce ni-se impune aḑĭ mai mult ca orĭ și când.

*

De un an și mai bine se vestesce prin țéră, că a sosit vremea ințelegerii și a împăciuirii între popórele din Ungaria și Transilvania și în deosebĭ noi Românii suntem îmbiațĭ cu frățietatea ungurésca.

Ce s'a întêmplat, ca sĕ se facă o astfel de minune? Cum de-odată stăpânitorii noștri au fost aprinșĭ de dorul de a-ne împăca? Óre simplul fapt, că s'a făcut o schimbare în șefia guvernului, putea sĕ motiveze o astfel de întorsĕtură neașteptată a lucrurilor?

Cum antagoniștii noștri secularĭ ajung de-odată a se gândi la o împăcare cu noi? Póte sĕ fiă serios și sincer acest gând al lor?

Nu voim sĕ urmărim esperiențele, ce le am avut cu ei până în timpurile cele mai vechĭ, când cu pacea dela Eschileu, ci vom merge numai cu cincĭ-ḑecĭ de anĭ îndĕrĕt. Atuncĭ stam cu arma 'n mână față în față. Și óre gânditu-s'au Kossuth cu ai sĕi serios și sincer la o împăcare cu noi? Misiunea lui Dragoș a fost numai o cursă pusă Românilor, în care însĕ s'a prins inimicul însu-șĭ.

Cu doi-spre-ḑece anĭ mai târḑiu după căderea absolutismului austriac, conducĕtorii maghiarĭ, în împrejurările schimbate, recunosceau necesitatea de a afla un modus vivendi cu Românii. Dér ce au făcut? Au arangiat câte-va tămbălăurĭ de frățietate cu ocasiunea unor festivităță, balurĭ etc., au ținut icĭ colo câte un discurs pe la adunările din comitate, pline de frase sforăitóre, despre înclinările lor frățescĭ față cu Românii, și în dietă au promis, că vor ține sémă și de trebuințele nóstre.

Ér resultatul? L'am vĕḑut la 1865 și la 1867. Cel dintâiŭ lucru al nou înființatului regim unguresc a fost de a nimici nu numai dreptul public al Transilvaniei, dér și drepturile câștigate ale Românilor prin legile transilvane din 1863/4.

Atuncĭ érăși s'a vîrît ispita între noi și ni-a șoptit: lăsațĭ, nu vĕ mâhnițĭ prea tare, căcĭ naționalitatea și limba, precum și putința de a vĕ desvolta în cultura vóstră națională, vi se vor garanta printr'o lege deosebită.

S'a adus și acéstă lege, care conține o adevĕrată caricatură a drepturilor naționalităților. Ér Românii, din națiune politică, de care au fost recunoscuțĭ prin legile transilvane, au ajuns sĕ fiă decretațĭ la 1868 numai ca apendice ai „națiunei politice unitare".

Situațiunea politică a Românilor era adênc sdruncinată. Pierdute erau ródele jertfelor aduse pentru emanciparea lor națională. Ei nicĭ că mai erau recunoscuțĭ ca națiune de nouele legĭ ungurescĭ.

Dér Maghiarii, în fruntea cărora se aflau pe atuncĭ faimoșii deakiștĭ, nu încetau cu asigurările lor, că legile dela 1868 vor oferi naționalităților nemaghiare destul teren pentru libera lor desvoltare, și cu promisiunile lor, că vor face tot, ce numai se va puté pentru a-le mulțumi.

*

Trei-ḑecĭ și doi de anĭ de stăpânire ungurésca au trecut de atuncĭ. Ei au fost pentru noi Românii bogațĭ în pățanii. Nimic nu s'a împlinit însĕ din speranțele acelora, carĭ credeau, că se póte totușĭ afla acel modus vivendi între Românĭ și Maghiarĭ, pe care înzadar l'au fost căutat și unii și alții în anii 1860/61.

Preḑicerile pesimiste ale bărbaților noștri prevĕḑĕtorĭ nu numai, că s'au realisat, dér în realitate evenimentele au întrecut chiar cu mult temerile lor. Lucrurile au luat o direcțiune cu totul anormală, utopia contopirei rasselor diferite, séu a maghiarisării lor, a ajuns a fi un principiu conducĕtor în stat, ér legea dela 1868, ce era menită a fi un scut al limbei și desvoltării naționalităților, a ajuns în ḑilele nóstre sĕ fiă îndreptată, prin volnica interpretare a celor dela putere, în potriva și în scopul desmembrării lor.

*

Intre tóte popórele nemaghiare din acest stat, Românii au fost aceia — istoria va trebui s'o constate — carĭ au cunoscut mai bine periculele, ce le amenințau esistența națională.

In consecență ei trebuia sĕ lupte mai mult și mai energic pentru combaterea și delăturarea acestor pericule.

Cum au luptat și cu ce succes, este o întrebare, pe care tot istoria va avé s'o lămurésca pe deplin, dér care totușĭ trebue sĕ ne preocupe și aḑĭ, întru cât se ivesce necesitatea de a-ne îndrepta pașii pentru continuarea luptei în viitor.

Și lupta trebue sĕ-o purtăm de aicĭ încolo cu mai mare vigóre ca orĭ și când. Orĭ dóră n'auḑițĭ croncănitul corbilor, carĭ așteptă cu nerăbdare sĕ le cadă pradă corpul națiunei nóstre?

Corespondență din Paris.

Despre exposiție. — Érășĭ despre exposiție — Tot despre exposiție.

D-le Redactor! Bîlciul lumii s'a deschis erĭ în ḑiua de Pascĭ, după-ce alaltăerĭ l'a înaugurat președintele republicei. Și, ca tot omul curios, am căscat și eu gura și am bătut podurile douĕ ḑile. Adecă de, asta-i numai așa o manieră de-a vorbi. Gura am ținut'o închisă de gróza prafului, ér podurile le-am bătut așa cum îi bat Englesii pe Burĭ, bațĭ și te pomenescĭ mai bătut, decât cei pe carĭ îi bațĭ. Décă mĕ întrebațĭ, care e impresia aḑĭ, trebue sĕ mărturisesc, că ea e durerósă. Nu e inima, care mĕ dóre de cele vĕḑute — nicĭ n'aș cuteza sĕ spun în public așa ceva — ci piciórele și tot trupul. Alaltăerĭ am stat trei ceasurĭ la un loc, — décă se póte numi „loc" acel milimetru pătrat, la care mĕ reduseseră vecinii — și tot ce-am vĕḑut a fost pălăria lui Loubet, ér erĭ am umblat șése ceasurĭ, ca sĕ vĕd cât mai mult din esposiție, și am vĕḑut prea multe ca sĕ pot vedé ceva.

Dér s'o luăm cu duhul blândeții și sĕ începem cu Sâmbătă. Precum am spus deja, din cortegiu n'am putut vedé decât pălăria lui Loubet. Dér și asta e mult când te gândescĭ, că baronul Christiani e érășĭ agrațiat. De astă-dată însĕ pălăria a ajuns neturtită în palat. Ci-că a fost însĕ frumos cortegiul. Décă n'am vĕḑut nimic, am auḑit însĕ mult, căcĭ Franțuzu strigă cu orĭ-ce ocasiă. „Vive l'armée!" „Vivent les Boërs!" și alte multe, numai „Vive Loubet" nu se auḑia. Ba rĕutăcioșii spun, că a strigat un individ „Vive Loubet" și un gardian, care era aprópe, așa s'a spăriat, că l'a dus la secțiă. După interogator i-au dat însĕ drumul fiind „inofensiv de altfel" și fiind înscris deja în catastif ca unul, care cu câțĭ-va anĭ înainte strigase „Vive Casimir Pérrier!" Dér e caracteristică anecdota acésta... care de altfel nu e singura, ce se câută pe séma lui Loubet.

Un tablou, care îmĭ va rĕmâné în vecĭ în memoriă: Parisul iluminat. Tóte edificiile publice și multe dintre cele private au abordat steagurĭ și au fost iluminate Sâmbătă séra. Ținuturile din poveștĭ nu pot fi mai frumóse. Mai ales când eștĭ în „Place dela Concorde" și jur împrejur veḑĭ mii și mii de flăcărĭ, lumina acésta te îmbată. La drépta cresce din întunerec turnul Eiffel cu miile lui de lămpĭ electrice, ér aprópe de tot ai pórta esposiției atât de discret și totușĭ atât de frumos luminată.

A doua ḑi aveau sĕ trécă prin pórta acésta mai mult de-o sută de mii de curioșĭ. Pórta monumentală e într'adevĕr „monumentală" prin mărimea ei, — nu însĕ prin monumentul de pe culmea ei. Acésta era sĕ fiă „o Parisiană" și a devenit prea de tot o specie de Parisiene „moulin rouge", a cărei buze par' că se mișcă pentru un ademenitor „pst! Monsieur!"

Esposiția încă nu-i gata și numai mulțumită muncii febrile, cu care se lucrézá ḑi și nópte, va puté fi terminată peste 15 ḑile. Dér, care esposiție a fost gata în ḑiua deschiderii? Așa cum este însĕ e cea mai mare minune sĕvêrșită de mână omenéscă în secolul acesta al minunilor și face onóre d-lui Picard, inspectorului ei suprem. Ceea-ce era gata și am admirat erĭ e silhueta acestor palate, carĭ îțĭ par săpate în zahar. Te dóre când te gândescĭ, că tot ce veḑĭ acum va fi dĕrîmat peste o jumĕtate de an! Trei lucrurĭ vor rĕmâné însĕ: Podul Alexandru III, și parcul Nicolau II și Alexandru III cu cele douĕ splendide palate ale artelor. Aceste vor rĕmâné Parisului, cum i-a rĕmas Palatul Trocadero, turnul Eiffel și róta cea mare cu un diametru de 100 de metri dela cele douĕ esposiții din urmă.

Nefiind nimic sfîrșit nu ne vom opri nicăirĭ, ci vom privi de astă-dată numai silhueta generală a esposiției. Esposiția e clădită pe amêndouĕ mărginile Senei între „Pont de la Concorde" și „Pont de Passy", o estindere de 2250 de metri. Intre aceste podurĭ se află „Pont des Invalides" și „Pont de l'Alma", carĭ sunt deschise comunicației, clădindu-se pe lângă fiă-care un pod ocasional reservat pentru visitatorii esposiției. Tot așa un pod ocasional e „Passerelle". Podul „d'Iéna" și noul pod „Alexandre III" sunt de-asemenea reservate celor din esposiții. Intréga esposiție se împarte în trei părțĭ principale. „Invaliḑii" și „Câmpii elizei" împreunațĭ prin podul Alexandru III, „Cele douĕ malurĭ ale Senei" și „Champ de Mars" împreunat cu Trocadéro prin „Pont d'Iéna".

Partea dintâiŭ se estinde pe un teren de 300 m. lățime și un chm. lungime. La stânga Senei sunt cele douĕ palate, în carĭ se espune mobilatură, decorațiune, clădire publică, și diverse industrii. Pe partea dréptă cele douĕ palate zidite în pétră, unul pentru artele frumóse, celelalte pentru arta retrospectivă franțuzéscă. Nicĭ unul dintre aceste palate nu-s încă deschise. Ceea-ce e gata însĕ și e admirabil e parcul cel neîntrecut clădit în trei lunĭ de ḑile.

Pe drépta, de-alungul Senei, urméză „le vieux Paris" terminat deja, care îțĭ dă un aspect bizar al Parisului din vechime. Urméză serele, palatul orașului Paris și multe alte palate particulare, între carĭ și „casa întórsă". La stânga rîului sunt în douĕ șire înșirate palatele puterilor strĕine, dintre carĭ mai frumóse sunt cel italienesc, belgian și spaniol. Palatul României e unul dintre cele mai marĭ și e mai frumos decât al multor state. Deschis e numai palatul Herțegovinei, și Bosniei, destul de bine aranjat, dér fórte puțin național. Frescurile de pe ziđurĭ, făcute de un pictor neamț, carĭ voesc sĕ represinte scene din istoria Bosniei și Herțegovinei, sunt fórte frumóse ca artă, fórte puțin adevĕrate însĕ. Urméză Palatul armatelor pe mare și uscat și ajungem la partea a treia și cea mai frumósă a esposiției.

Oblongul de 500 m. lățime și 1500 m. lungime, pe care îl forméză Champ de Mars și Trocadéro e cel mai frumos. Partea cea mai mare din Champ de Mars îl ia un palat zidit în formă de potcóvă, în care a espus tot ce se ține de mine, metalurgiă, țesăturĭ, vestminte, mecanică, alimente, agricultură, industriă chemică, mijlóce de transport, geniu civil, educațiă și învĕțămênt, litere, sciințe și arte. In fund e marele palat al electricității. O cascadă gigantică va face cu ajutorul electricității sĕ vedem sărind smaralde, rubinurĭ, zafire, briliante etc., în loc de picăturĭ de apă. Pentru ca sĕ ne facem o idee de mărimea acestor palate, pomenesc, că numai sala de sĕrbărĭ din dosul secțiunei electricității e mai mare decât piața Brașovului. In mijlocul acestor palate e un parc admirabil. La stânga e „satul helvețian" și „marea

rótă". In faţă e turnul Eiffel, acest uriaş svelt, care îţĭ pare că cresce mereu. Urméză o mulţime de pavilióne bizare, panorame, diorame, telescoape etc., carĭ îţĭ aduc luna la un metru distanţă, te fac sĕ călĕtorescĭ într'un ceas prin lumea întrégă ş. a. m. Trecĭ puntea şi te urcĭ în Trocadero. La drépta, la stânga şi în dos sunt palatele coloniilor. Musica şi ţipetele Negrilor din tóte părţile Africei te fac sĕ te refugiezĭ pe terasa Trocadero. Vederea ce o ai de aicĭ nu se póte descrie.

Ceva mai departe e pavilionul rusesc, care e aprópe gata. Unde te întorcĭ tot de lucrurĭ rusescĭ daĭ. Podul cel mai frumos e „Alexandru III", de asemenea parcul cel mai frumos „Nicolaus II", tóte puterile strĕine au palatele la un loc, numai Ruşii îl au lângă Trocadero, şi între maşinĭ, la industrii, pretutindenĭ, Ruşii au locurile cele mai bune. Cu tótă frăţia între Ruşĭ şi Francesĭ, simţĭ că fratele mai mic îl linguşesce prea de tot pe puternicul sĕu frate, care pare mai mult un protector. — Poporul cel mai puţin representat sunt Englesii. Nicăirĭ nu vedĭ „secţia englezéscă", ér pavilonul lor e fórte modest. Dér se póte pricepe acéstă reservă din partea lor faţă de o ţéră, care îşĭ esprimă aşa făţiş antipatiile sale faţă de Englesĭ. In Paris pe tóte strădile se cântă cuplele de batjocură pe séma reginei Angliei. Dimpotrivă la pavilonul transvaalian e o aglomeraţie grozavă, deşi în el e puţin în afară de portretul lui Krüger. Dér acesta singur e în stare sĕ facă ca cel mai mic pavilion sĕ fiă cel mai frumos îmbodobit.

Inainte de a părăsi esposiţia, m'am urcat pe platforma rotitóre, care te duce prin tóte părţile de pe stânga rîului. Priveliştea e pe alocurea fórte frumósă, dér mai adese-orĭ nu vedĭ decât dosurile palatelor. Ceea-ce se vedea însĕ erĭ de pretutindenea, era mulţimea de ómenĭ, carĭ bîjbăiau prin întréga esposiţiă. La ora la care vĕ scriu, încă nu s'a terminat numĕrarea biletelor de întrare, carĭ s'au scos erĭ. Se crede, că cifra visitatorilor e de o jumătate de milion. Pe feţele tuturor se cetea mulţumire şi admiraţie, deşi nu era mai nimic gata din câte vedeau. Şi cerul par' că a vrut se încununeze succesul dilei de erĭ, lăsând sĕ fiă o di de vară caldă şi frumósă.

Munca de aprópe opt anĭ de dile e răsplătită. Francia va arăta lumei întregĭ cea mai frumósă dintre esposiţiile de până acum, ĕr când ea se va închide, vor rămâné în ţéră milióne aduse din tótă părţile locuite de ómenĭ culţĭ. Las sĕ urmeze câte-va cifre (după „Le Journal") carĭ arată interesul crescênd faţă de esposiţiile trecute şi care ne dă mijlocul de a prevedé cum va fi cercetată esposiţia din ăst an:

Media celor ce cercetau esposiţia într'o di era la 1867 de 44,699, la 1878 de 65,789, la 1889 de 152,158, la 1900 se preţuesce 300,000.

Numĕrul total al visitatorilor a fost la 1867 de 8,179,920, la 1878 de 12,039,471, la 1889 de 28,121,975, la 1900 se preţuesce la 50,000,000.

Mai puţinĭ ómenĭ au fost la 6 Mai 1889 (diua înaugurării) 36,922, mai mulţĭ 388.000 la diua închiderii esposiţiei din 1889.

Strĕinii carĭ au venit se claséză după naţionalitate în:

	1878	1889
Englesĭ	64.034	380,000
Belgienĭ	31,419	225,400
Nemţĭ	23,524	160,000
Italienĭ	16,417	38,000
Statele-Unite	14,550	115,000
Helvetienĭ	13,284	52,000
Spaniolĭ	10.834	56,000
Portughesĭ	10,834	3,500
Austriacĭ	9,122	32,000
Holandesĭ	7,380	10,000
Ruşĭ	6,346	7,000
Grecĭ, Românĭ, Turcĭ . .	6,346	5,000
Suedesĭ, Norvegienĭ . .	2,896	2,500
Japonesĭ	180	} 8,250
Chinesĭ	89	
Nicaragua	11	
Africa	?	12,000
Australia, Iava . . .	?	3,800
In total . .	217,266	1,110,450

Trenurile au incasat cu 55 de milióne mai mult în 1878 decât în 1877 şi cu 78 de milióne mai mult în 1889 decât în 1888.

La esposiţia din anul acesta se crede, că au sĕ vină vre-o 3,000,000 de strĕinĭ. Décă fiă-care stă numai 10 dile în Francia şi cheltuesce numai 20 francĭ pe di, căpĕtăm cifra uriaşe de 600,000,000 de francĭ, carĭ au sĕ rĕmână în Francia după esposiţiă.

Paris, în 16 Aprilie 1900.

Depestraje.

Alegerile în diecesa Aradului.

Sânt Nicolaul-mare, 16 April.

Sistemul nou înaugurat în diecesa Aradului cu ocasiunea ultimelor alegerĭ sinodale s'a demascat ca un sistem al vrajbei şi al terorismului.

Şi acésta a trebuit sĕ urmeze după-ce actualul episcop a dat frêu liber în conducerea diecesei unor ómenĭ micĭ de inimă marĭ de patimĭ.

De lunĭ de dile aceştĭ ómenĭ au lucrat cu tóte mijlócele permise şi nepermise numai şi numai ca la alegerile sinodale sĕ scótă din urnă pe agreaţii lor.

Firele le-a condus noul protosincel *Mangra*. Acest călugĕr, se vede, că prin sărutarea ce a primit'o dela fiiul sdrobitorului de naţionalitătĭ la prândul de frăţietate de astă-vară, s'a molipsit de apucăturile electorale ale clicei tiszaiste-banffiste, şi a încercat a-le pune în practică la alegerile nóstre sinodale din anul acesta.

Aprópe în fie-care cerc, dér cu deosebire în cercurile nóstre din Bănat şi comitatul Aradului, terorismul şi ilegalităţile şi-au ajuns culmea la aceste alegerĭ sinodale.

Pe lângă o sumedeniă de epistole private scrise tóte „în numele episcopului", în carĭ bieţii preoţĭ erau ameninţaţĭ cu foc şi sabiă, décă nu vor împlini „voinţa episcopului" — au umplut diecesa cu apelurĭ datate „din conferenţa fruntaşilor românĭ din Arad şi provinţă", în carĭ „îngrijaţĭ" de sórtea diecesei impune candidaţii clicei. Dér n'a fost destul nicĭ cu atâta, ci acolo, unde n'au putut face din protopopĭ unelte electorale, au recurs la cel mai detestabil şi periculos mijloc: şi-au luat refugiul la administraţiunea politică, băgênd în biserică calul troian. Aşa d. e. solgăbirĕul G. Popa din Borosşebeş a citat la sine pe toţĭ birĕii din cercul sĕu dându le ordin strict, că cu cine sĕ voteze, ér notarul Micu din Dragoş pentru reuşita sa şi a celuilalt candidat a angajat pe toţĭ notarii, atât românĭ, cât şi *strĕinĭ*, sĕ facă corteşire pentru candidaţii clicei dela cârma diecesei. Apoi toţĭ sluşbaşii comunei au inundat bisericele.

Ĕtă, d-le Red., modul „liber" şi „desinteresat", în care s'au efectuit alegerile de deputaţĭ sinodalĭ din diecesa Aradului.

La noi în Bănat le-au făcut clicaşilor cele mai marĭ servicii protopul ilegal instituit al Belinţului, Gerasim Serb şi protopopul aranjator de serenade P. Miulescu din Comloş. Ambi sĕptĕmânĭ întregĭ n'au făcut alta, decât au cutreierat prin comune, corteşind pentru candidaţii impuşĭ de pretinsa „conferentă a fruntaşilor".

Despre presiunile şi terorisările la aceste alegerĭ v'aşĭ puté scrie colĭ întregĭ. Mĕ mărginesc însĕ a aminti încă numai cum bieţii preoţĭ şi învĕţătorĭ sub diferite pretexte, din depărtărĭ marĭ, au fost citaţĭ la Consistoriu spre a primi cu privire la alegerĭ înviaţiunĭ „binevoitóre", dér pline de ameninţărĭ, aşa încât preoţii, în cele mai multe casurĭ nicĭ n'au permis ómenilor sĕ voteze, decât cu candidaţii oficioşĭ.

Ĕr décă vom face o mică comparare între alegerile din trecut şi cele de acum vom constata, că sub fostul episcop unor ómenĭ ca d-nii Mocsonyi, Babeş, Dr. Oncu, Rotariu, Velicĭ ş. a., deşi erau aprópe totdéuna în oposiţiă, nicĭ-odată nu li-s'au pus contra-candidaţĭ la alegerĭ, ba unii dintre dênşii, chiar la dorinţa episcopului, au fost tot-déuna aleşĭ între asesorii consistorialĭ.

Ĕtă, onorată Redacţiune, o descriere palidă şi fugitivă a alegerilor „libere" din diecesa Aradului!

S.

Rĕsboiul din Africa sudică.

Roberts stă tot la Bloemfonstein, par că ar fi înţepenit; Burii ţin încă tot împresurat Wepener; colonelul Plumer, care de trei-orĭ a fost bătut la Mafeking, stă din 6 Aprilie încóce la Gaberones, fără a puté înainta; cercurile militare din Londra sunt fórte îngrijate de neputinţa armatei din Oranje.

Mareşalul Roberts a trimis un raport la Londra, în care dă o viuă icónă asupra stării, în care se află armata sa şi dice, că nu se póte gândi la o înaintare, până când nu va căpĕta îmbrăcăminte mai grósă şi mai căldurósă pentru soldaţĭ, carĭ în uniformele lor de acum tremură de frig şi sunt espuşĭ la tot felul de bóle. Mai spune Roberts, că n'are corturĭ, în care sĕ-şĭ adăpostéscă ómenii, că n'are cai pentru artileriă şi vite de tras carĕle cu provisiune. Pe lângă acésta mai sosesce vestea, că „pacificaţii" din Capland încep sĕ se pună érăşĭ în mişcare.

Corespondentul din Bloemfontein al diarului „*Morning Post*" scrie acestei foi: „Nu vréu sĕ fiu pesimist, dér cred, că avem lipsă de *250,000 ómenĭ*, décă e sĕ suportăm până la fine acest rĕsboiŭ. Burii au decis, sĕ lupte până la fine. Cei mai puţin decişĭ póte că se vor supune, dér cei mai mulţĭ sunt neînfrânţĭ, şi aceştia séu trebue împuşcaţĭ, séu prinşĭ. Rĕsboiul va dura încă mult şi va costa încă de aicĭ încolo mult sânge şi mulţĭ banĭ."

Despre situaţia dela Bloemfontein generalul bur *Lemmer* anunţă: „Prisonierii spun, că la Bloemfontein *apa* este o marfă rară. Trupele englese stau în tabĕră spre sud şi nord dela oraş. Tóte fântânile sunt pădite de soldaţĭ. Locuitorii nu sunt lăsaţĭ la fântânĭ, decât după-ce trupele s'au provĕdut cu apă".

Intr'aceea lord *Roberts* a trimis la Londra o depeşă, în care face o aspră critică a luptei dela Spionskop. In comentarul, ce-l adauge, el acusă pe *Buller*, care n'a sciut sĕ-şĭ câştige autoritate. Buller pune vina pe *Warren*, acesta le descarcă tóte asupra colonelului *Torneycrof*, care pe rĕspunderea sa a ordonat retragerea. Roberts îi acusă pe toţĭ trei, dér mai ales pe Buller. In urma acésta „Standard" e informat, că ministrul de rĕsboiŭ din Londra a rechemat pe *Warren* în Anglia.

Acésta este situaţia Englesilor pe câmpul de luptă din Africa.

SCIRILE DILEI.

— 7 (20) Aprilie.

Berlinesii şi visita monarchului. „Berliner Tageblatt" provócă într'un articol pe representanţii oraşului Berlin, ca fără de nicĭ o discusiune şi observare sĕ voteze cheltuelile pentru îmfrumseţarea stradelor cu ocasia visitei împĕratului Francisc Iosif. Refusarea creditului cerut, dice numita fóiă, ar însemna cea mai urîtă neocultură faţă cu inaltul óspe şi tot odată ar

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS".

Dela jubileul d-lui T. Maiorescu.
Albumul jubilar.

Craiova, 5 Aprilie 1900.

Pe la 1866, cu ocasiunea conferinţelor séu lecţiunilor poporale, înaugurate de d-l Titu Maiorescu, se înfiinţă în Iaşĭ societatea literară „Junimea", al cărei organ devenì revista „Convorbirĭ Literare", sub redacţiunea d-lui Iacob Negruzzi. Nu sciu, décă póte fi o societate, în ale cărei întrunirĭ sĕ esiste mai multă libertate de discuţiune, un spirit de critică mai obiectiv şi mai fără reservă, şi cu tóte acestea mai puţină susceptibilitate personală. Formalităţĭ de statute şi regulamente nu s'au pomenit în acéstă societate. Décă întreba cine-va, care e scopul şi devisa societăţii, 'i-se rĕspundea: devisa nóstră este „întră cine vré, rĕmâne cine póte". Şi în adevĕr, mulţĭ începuseră a cerceta şedinţele „Junimei". Fiă-care membru putea sĕ ducă cu sine un amic séu cunoscut, care tocmai prin acésta putea sĕ devină membru al societăţii. Insĕ rĕmâneau numai aceia, pe carĭ îi întrunea o adevĕrată iubire de literatură şi sciinţă şi între carĭ se născea astfel un spirit de amiciţiă şi familiaritate. Politica era esclusă. Societatea era numai literară.

Fórte interesante sunt pentru cunóscerea şi caracterisarea acestei societăţĭ „Amintirĭ din Junimea" de d-l Iacob Negruzzi, din carĭ un capitul se află publicat în fruntea albumului, de care voim a vorbi aicĭ. Tonul obicĭnuit al întrunirilor societăţii erau glumele şi veselia, carĭ, împreună cu libertatea şi unitatea de vederĭ în ideile principale, formau cimentul societăţii. Şi, cum dice d-l Negruzi, rar s'a putut vedé societate făcênd lucrurĭ seriόse într'o formă aşa de veselă.

„Junimea", prin „Criticele" d-lui T. Maiorescu, care era sufletul acestei societăţĭ, şi prin operele literare eşite din sînul ei, a dat o nouă direcţiune literaturei şi întregii nóstre culturĭ. In poesiă a introdus cultul adevĕratului ideal al frumseţei, care ţine sémă de o potrivă de fond ca şi de formă; prin critica în contra neologismelor şi prin rĕspândirea ideilor scientifice asupra ortografiei şi limbei, a pus scrierea română şi cultivarea limbei literare pe calea cea mai firéscă de desvoltare, pe care se află astădĭ; studiul istoriei naţionale a devenit sub influenţa acestui curent mai obiectiv, mai scienţific.

Acéstă direcţiune a literaturei nóstre, întemeiată pe principiul celei mai sănĕtóse critice, este cea mai adevĕrată şi prin urmare cea mai naţională. Căcĭ literatura şi arta, ca producte ale imaginaţiunei şi simţĕmêntului, nu pot fi decât naţionale, şi cu cât o operă, literară séu artistică, va fi mai adevĕrată şi mai frumósă, cu atât va fi mai originală şi va purta mai lămurit sigilul naţionalităţii autorului sĕu. Ce este mai englezesc, decât temperamentul şi modul de gândire şi de espresiune al eroilor din dramele lui Shakespeare, chiar când sunt luaţĭ din viaţa altor naţiunĭ?!

Principiul stabilit în mod scienţific pentru cultivarea limbei literare, principiu, care tinde a apropia cât se póte mai mult limba cultă de graiul poporului, e mai naţional, decât principiul vechei direcţiunĭ latiniste şi neolatiniste, care prin o reînoire a limbei, contrară legilor ei firescĭ, pregătea o prăpastiă între limba poporului şi limba cultă, şi prin urmare punea o piedecă culturei naţionale, cum se póte vedé în scrierile lui Eliade din ultimul period al activităţii sale, în dicţionarul vechiŭ al Academiei Române şi în majoritatea scrierilor literare până pe la 1867.

Erau şi înainte scrierĭ făcute într'o limbă frumósă şi curată românéscă. Cei mai de frunte întemeiătorĭ ai limbei nóstre literare sunt V. Alecsandri, părintele poesiei poporale, C. Negruzzi prin novelele şi epistolele sale, N. Bălcescu, istoricul-poet al lui Mihaiŭ Vitézul şi autorul mărgăritarului literar „Cântarea României", Odobescu, I. Ghica prin „Scrisorile" sale şi „Convorbirile economice"; şi însuşĭ Eliade prin scrierile până pe la 1840 şi prin principiele arătate în prefaţa gramaticei sale din 1828. Şi, urmărind mai departe începutul limbei nóstre literare, ar trebui sĕ ne urcăm în trecut la cronicarĭ şi la traducĕtorii bibliei dela Alba-Iulia, 1648, şi mai ales ai bibliei lui Şerban, dela Bucurescĭ, 1688.

Dér aceste bune începuturĭ fuseseră uitate, şi alte idei şi alte curente abătu-

înjosi Berlinul, căcĭ şi barbarii cinstesc şi dăruesc pe óspele lor.

Timbrul pe anunţurĭ şi darea pe bursă. Comisiunea financiară a camerei ungare a ţinut alaltăerĭ şedinţă sub presidenţia lui Max Falk. Din partea guvernului a fost de faţă ministru-preşedinte *Szell* şi ministru de finanţe *Lukacs*. Comisiunea a desbătut mai întâiu proiectul de lege despre desfiinţarea competinţei de timbru pe anunţurĭ în ḑiare, a timbrului pe călindare, a inseratelor şi competinţa de timbru pe ḑiarele şi revistele din strĕinătate. Proiectul a fost primit de comisiune atât în desbaterea generală, cât şi pe paragrafĭ. — A urmat apoi desbaterea proiectului de lege referitor la darea pe bursă. Şi acest proiect a fost primit în general. La desbaterea pe paragrafĭ s'au făcut însĕ câte-va modificărĭ stilare.

Ministrul Wlassics, reînsănĕtoşat pe deplin, s'a reîntors alaltăerĭ în Budapesta şi a luat imediat conducerea portofoliului.

Pentru masa studenţilor românĭ din Braşov au mai întrat următórele contribuirĭ:

a) *Lista nr. 180: „Economia“* asociaţ. de păstr. şi anticipaţ. în Lugoşiŭ ***10 cor.***

b) *Lista nr. 69* (colectant d-l paroch gr. or. din Rĕşnov Ioan Hamsea) ***cu totul 14 cor. şi 40 lei;*** şi anume: I. *anual*: I. Hamsea paroch 2 cor., G. Hamsea înv. 1 cor., G. Proca dir. şc. 2 cor., G. Butnar înv. 1 cor., II *odată pentru tot-déuna*: G. Butnar cantor 1 cor., Vas. Illie 1 cor., Biserica gr. or. rom. Rĕşnov 4 cor., G. Creţu 2 cor., N. Rădăcină 2 Lei, Filip I. Babeş 2 l., A. M. 1 l., G. St. 1 l., I. Stinghe 1 l., A. M. II. 1 l., A. M. Fasolescu 1 l., Tămânceanu 1 l., I. G. Ciocoi 2 l., Ales. Dordea 5 l., Th. Morărescu 1 l., G. B. D. 3 l., Incognito 10 l., Dr. S. 3 l., D. Florian 1 l., I. Precup 1 l., Valeriu Bloţiu 2 l., C. M. Nicolescu 2 l.

Priméscă marinimoşii donatorĭ cele mai vii mulţămite. — *Direcţiunea şcólelor.*

Corul plugarilor românĭ din Bod va arangia o producţiune teatrală-musicală împreunată cu dans, Lunĭ în 10 (23) Aprilie 1900, (a doua ḑi de Pascĭ) în sala hotelului „La stejar“. Inceputul la $7\frac{1}{2}$ óre séra. Intrarea: Locul I. 1 cor. Loc II 60 banĭ. Suprasolvirĭ şi oferte marinimóse se primesc cu mulţămită şi se vor chita pe cale publică.

Program: 1) *a*) Irmosul Pascilor, cor mixt de C. Porumbescu. *b*) Oşteanul Român, 6 vocĭ de G. Musicescu. 2) Mama Angheluşa, de V. Alexandri. 3) *a*) Serenadă, cor bărb. de H. Marschner. *b*) Cântecul marinarilor, cor bărb. de T. de Flondor. 4) Buzatu la biserică, poesie de Th. Speranţă. 5) Teatru „Vecinătatea periculósă“, de Trocariu.

Dela consiliul de epizootii. „Timpul“ din Bucurescĭ raportéză următórele: Consiliul superior de epizootii, după-ce a terminat tóte lucrările propuse de serviciul veterinar, şĭ-a închis sesiunea ordinară.

După-ce s'au admis modificările regulamentelor zonei preventive şi liberărei certificatelor, s'a resolvit şi cestiunea carantinelor pentru animale, nu numai cătră Rusia şi Bulgaria, dér şi cătră Austro-Ungaria, *de unde ni-a venit în ultimii anĭ pneumoenterita infecţiósă a porcilor* şi de unde anul acesta s'a întrodus la noi febra afecţiósă printre vite.

Carantinele pentru observarea animalelor, ce se impórtă în România, vor servi şi pentru cele ce se expórtă, asigurându-se astfel comerciul nostru de vite, care de sigur se va restabili cât de curênd, căcĭ graţiă mĕsurilor de poliţiă sanitară veterinară şi a sacrificiilor făcute de guvern, gravele epizootii s'au stins în România.

O mĕsură de o estremă importanţă s'a luat în ultima şedinţă a acestui consiliu superior.

S'a votat un regulament pentru aplicarea tuberculinei la vacile de lapte şi vitele puse la îngrăşare pentru tăiere; prin acest mijloc se vor doveḑi tóte vitele atinse de tuberculosă şi se vor înlătura din consumaţiune atât laptele lor infectat, cât şi carnea afectată de tuberculosă.

Acéstă bólă se ia dela animale la om prin lapte şi prin carne, şi mĕsura luată de consiliul superior de epizootii, este una din cele mai umane şi mai însemnate.

Proporţiile îngrozitóre, ce a luat tuberculosa şi la noi în România, ca şi în alte părţĭ, şi mortalitatea însemnată, ce produce acéstă bólă, trebue sĕ pue pe gândurĭ pe toţĭ ómenii noştri de sciinţă şi sĕ ia mĕsurĭ de prevenirea rĕului, prin tóte mijlócele.

Acestui scop corĕspunde într'o bună şi mare parte şi mĕsura aprobată de consiliul de epizootii.

D-l Dr. Obregia, directorul general al serviciului sanitar, sensibil emoţionat de intenţiunile consiliului, şĭ-a esprimat mulţumirile sale în şedinţă publică.

Invitare.

Elevii şcólei comerciale superióre gr. or. române din Braşov au onórea a invita onoratul public românesc la petrecerea cu dans, ce va avé loc sub patronagiul dómnei Virginia A. Vlaicu, — pentru sporirea fondului de escursiunĭ al şcólei — Marţĭ la 11 Aprilie v. 1900, în sala hotelului Orient.

Intrarea de persónă 1 fl., de familiă 2 fl. 50. Suprasolvirile se vor chita pe cale diaristică.

Inceputul la 8 óre séra.

Comitetul arangiator.

Literatură.

A apărut Nr. 7 dela 1 Aprilie din ***Noua Revistă Română*** pentru politică, literatură, sciinţă şi artă, cu următorul sumar: *Cronica politică şi economică*: Şt. Orăşanu: Franţa şi Românii; I. Teodorescu: Crisa economică (Invĕţămêntul public şi crisa); Dimitrie I. Gheorghiŭ: Situaţia tesaurului public pe trimestrul Octomvre, Noemvre, Decemvre 1899; — *Cestiunĭ sociale*: Gr. I. Dianu: Societăţile de patronagiu: — *Literatură şi artă*: Ovid Densuşianu: Cincĭ decĭ de anĭ de prietiniă; Haralamb G. Lecca: Furtuna (poesiă); L. Rus: Prea Sfinţia Sa Nicolae Popea; — *Antropologiă criminală*: Dr. N. Minovicĭ: „Istoria închisorilor din România“; — *Mişcarea literară şi scienţifică:* Octav-George Lecca: Familiile boerescĭ române (de I. Nădejde); Ioan Petrovicĭ; O sĕrutare (poemă dramatică); V. Leonescu şi T. Duţescu-Duţu. Jianu (legendă naţională în versurĭ, în 5 acte); Eugen Vaian: Prosă şi versurĭ; Alexandru St. Vernescu: Romaniţe (poesii); G. Crăciunescu: Codru şi singurătate (poesii); Grigore Creţescu: Şcolarii (schiţă). — Notiţe bibliografice.

Suplimentul I. Scrisorĭ de peste munţĭ de I. Iosif Sceopul. — Din Basarabia. — Casa naţională din Sibiiu. — Cântarea bisericéscă de A. Podoleanu. — Dela „societatea de sciinţe din Bucurescĭ“ de Emil Staicu. — Ateneul din Slatina de Dionisie Olinescu. — Din Botoşanĭ. — Tabloul pictorului G. Popoviciŭ. Suplimentul II. La redacţiă de I. I. Sceopul. — Glosă de Ion C. Bistriţeanu. — Sănducu de Du Midi. — Pe scările tribunalului (Din viéţa ţărănéscă) de Em. Părăeanu.

*

Moda Ilustrată. Nr. 14 al acestei practice foi de modă aduce pe pagina primă: Două costume de cicliste, pe a doua şi a treia modele pentru lucrurĭ de mână în stil şi metodă nouă, cărora le urméză multe şi frumóse grupurĭ de toalete şi vestminte pentru femei şi fete tinere. Ca în tot deauna, conţine şi de astă dată un supliment ce represintă un tipar de Cache-Corset, precum şi o parte literară.

*

Vinurĭ din póme, de *Grigorie Halip*, prof. la şcóla agronomică din Cernăuţĭ. Este o carte de 96 pagine, în care se dau esplicaţii şi învĕţăturĭ amĕnunţite asupra modului, cum este a-se face tot feliul de vin şi must din felurite póme; carĭ póme sunt mai bune pentru facerea vinului şi cum este a-se manipula vinul pentru a avé gust bun etc. Preţul 20 cr. (prin poştă 23 cr.)

NECROLOG. Aḑĭ diminéţă vĕduva **Reveca Nicolae Găitanariu** născ. **Oniţiu** şi-a dat nobilul sĕu suflet în mânile Creatorului în al 84-lea an al etăţii sale, şi al 64-lea an al vĕduvirei, împărtăşită fiind cu Sf. Taine ale muribunḑilor.

Rĕmăşiţele pămêntescĭ ale defunctei se vor aşeda spre odihnă eternă Sâmbătă în 8 (21) Aprilie a. c. la 3 óre p. m. în cimiteriul Bisericei S. Nicolae din Braşov Scheiu, din al căreia palacris se vor ridica.

Despre acéstă dureróză perdere încunosciinţăm pe toţĭ amicii şi cunoscuţii rĕposatei.

Fie-i ţĕrîna uşóră şi memoria binecuvêntată.

Braşov, în 5 Aprilie 1900.

Jalnica Familiă.

ULTIME SCIRI.

Budapeşta, 20 Aprilie. In cercurile politice de aicĭ este mult comentat ceea-ce scrie „Bud. Hirlap“ despre călĕtoria monarchului în Berlin, care, ḑice, stă în legătură cu marile schimbărĭ din Balcanĭ, mai ales în Bulgaria, unde lucréză mâna Rusiei.

Bloemfontein, 19 Aprilie. Plóia de erĭ a inundat tabĕra de aicĭ; curentul de apă a răpit o mare parte a corturilor trupelor.

Rectificare. In foiţa numĕrului nostru de erĭ pag. 3 colóna 4, rêndul al 11-lea de jos în sus, este a se ceti: „în starea *consciinţei depline*“... în loc de „în starea consciinţei curate“...

DIVERSE.

Clopotele dela Corneville. Din incidentul representării a 1800-a a operetei „Clopotele din Corneville“ în Paris, foile de acolo publică un mic intermezzo interesant. Un parisian, în călĕtoria sa prin Normandia, se abătŭ şi pe la orăşelul din marginea rîului Isle, Corneville, care prin opereta lui Planquette a devenit atât de vestit în lume. Cel dintâiŭ lucru al parisianului a fost, sĕ se urce în turnul micei bisericĭ din Corneville sĕ vadă clopotele acele fermecătóre, carĭ cu sunetul lor plin de bucuriă au alungat pe unchiaşul „Gasparone“ şi carĭ au inspirat pe Planquette sĕ scrie acea operetă. Cât de mult a fost surprins călĕtorul, când colo el vede, că biserica n'are clopote. Comuna adecă, e fórte sĕracă, aşa încât nu póte sĕ-şĭ cumpere clopote. Cu atât mai mare e meritul lui Planquette, deórece s'a arătat, că întrégă opereta este un product al fantasiei sale. Când în Paris a ajuns scirea, că orăşelul Corneville n'are clopote, îndată s'a format un comitet, care a început a colecta banĭ pentru cumpărarea de clopote. In fruntea comitetului se află marchisul La Rochetulon. Până acum deja colecta a ajuns la un resultat destul de frumos, aşa că în scurt timp se vor auḑi într'adevĕr clopotele din Corneville. Şi décă undele rîului Isle se vor amesteca cu sunetul doios al clopotelor, póte se va afla apoi în Corneville un adevĕrat Serpolette, care îmbrăţişând pe un adevĕrat Germain, va aduce laude de mulţămire lui Planquette. Er bĕtrânul preot din Corneville într'o frumósă ḑi de Duminecă va predica credincioşilor sĕi, ḑicêndu-le: Iubiţii mei, rĕu fac cei ce înjură teatrele, fiind-că ceea ce au negles episcopii noştri, au făcut'o preoţii Thaliei. Acestora le putem mulţumi numai, că pe lângă sunetul clopotelor putem lăuda pe Dumneḑeu!

---

seră literatura pe căi false. Unii tindeau sĕ apropie limba română de cea latină, Eliade de cea italiană, socotindu-le pe amêndouĕ ca douĕ dialecte ale unei singure limbĭ, cum spune în „Paralelismul între dialectul român şi cel italian“; ér alţii întrebuinţau cu grămada galicisme seu frase şi cuvinte francese. Aron Pumnul, profesor de limba şi literatura română la Cernăuţĭ, apucând drumul opus latinisării, drumul purismului esagerat, voia sĕ creeze chiar şi terminologia scienţifică numai din tulpina graiului poporan şi ḑicea: *limbămênt*, în loc de *gramatică*, *stelamênt* în loc de *astronomiă*, *însemnămênt* ş. a.

Lumina adusă în acest caos de societatea „Junimea“, prin organul ei „Convorbirĭ Literare“, a fost un eveniment fericit în istoria literaturei nóstre. Şi lucru ciudat, acéstă nouă şcólă, care predica respectarea şi desvoltarea caracterului naţional al limbei şi al poporului român în cultivarea literaturei, a întêmpinat dela început antagoniştĭ, care o combăteau cu înverşunare tocmai pe tema cosmopolitismului. Insĕ cu tótă oposiţiunea, ce i-s'a făcut, atât dincóce, cât şi dincolo de Carpaţĭ, noua direcţiune şĭ-a înmulţit pe fiă-care ḑi aderenţii, s'a rĕspândit şi a devenit un curent puternic, pe care înzadar se mai încércă unii pseudocriticĭ a-l combate*). El cresce mereu şi e îmbrăţişat cu simpatiă de nouĕle generaţiunĭ ale naţiunii române de pretutindenĭ. Căcĭ, după cum ḑice o maximă vechiă, „mare e adevĕrul şi învinge“.

Intemeiătorul acestei direcţiunĭ a literaturei nóstre, a împlinit la 15 Februarie a. c. 60 de anĭ. Cu acéstă ocasiune membrii cercului literar al Junimei, carĭ se aflau în capitală, au presentat d-lui T. Maiorescu un frumos album, *cu portretul d-sale* şi cu titlul: *„Lui Titu Maiorescu, omagiu, 15 Fevruarie 1900“*. Tot atuncĭ s'au trimis d-lui Maiorescu numĕróse felicitărĭ. Din Craiova, afară de simpaticele şi căldurósele urărĭ ale membrilor clubului „Junimea“, al cărei preşedinte de onóre e d-sa, i-s'a trimis încă următórea telegramă din partea profesorilor liceului şi al şcólei normale de învĕţătorĭ: „Cu ocasiunea aniversării sale sexagenare, subsemnaţii aduc respectuósele lor omagii ilustrului profesor şi orator, întemeitorului nouei direcţiunĭ, adevĕrat naţionale, în literatura şi cultura română; şi-i uréză încă mulţĭ anĭ pentru continuarea şi desĕvêrşirea operei sale“.

D-l T. Maiorescu merită aceste omagii nu numai ca critic, ca om de litere şi ca profesor, ci şi ca politic, ca om de stat. Activitatea sa ca deputat în Camera legislativă, ca senator şi de douĕ-orĭ ministru; articolele sale politice, ca d. e. mult criticatul pe-atuncĭ articol din „Deutsche Rundschau“, care a determinat întórcerea României spre tripla alianţă; discursurile sale parlamentare, în carĭ sub o formă elegantă şi cu o logică iresistibilă espunea principiile partidului, din care făcea parte, cu un larg spirit de toleranţă apĕra instituţiunile şi libertăţile nóstre chiar faţă cu membrii din partidul liberal, şi cu o rară fineţă de ironiă sfîrcuia şi continua a biciuì erorile adversarilor — discursurĭ, carĭ se află publicate în trei volume până acum, cu interesante studii istorice asupra politicei şi evenimentelor contimporane din România — întrega acésta activitate nu puţin a tras în cumpĕna politicei nóstre interióre şi esterióre.

(Va urma.) X...

*) Veḑĭ aşa ḑisele „Critice“ ale lui Gherea şi unele ciudate articole din „Noua revistă română“.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 18 Aprilie 1900.

Renta ung. de aur 4%	97.25
Renta de coróne ung. 4%	93.70
Impr. căil. fer. ung. în aur $4\frac{1}{2}\%$	101.—
Impr. căil. fer. ung. în argint $4\frac{1}{2}\%$	99.80
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	98.60
Bonurĭ rurale ungare 4%	92.60
Bonurĭ rurale croate-slavone	93.75
Impr. ung. cu premii	164.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	139.50
Renta de argint austr.	99.05
Renta de hârtie austr.	98.95
Renta de aur austr.	98.65
Losurĭ din 1860.	136.50
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	126.20
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	182.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	229.30
Napoleondorĭ	19.26
Mărcĭ imperiale germane	118.35
London vista	$242.82\frac{1}{2}$
Paris vista	96.40
Rente de corone austr. 4%	98.90
Note italiene	90.40

Cursul pieţei Braşov.

Din 19 Aprilie 1900.

Bancnota rom.	Cump.	18.90	Vênd.	18.98
Argint român.	Cump.	18.70	Vênd.	18.80
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.10	Vênd.	19.16
Galbenĭ	Cump.	11.20	Vênd.	11.30
Ruble Rusescĭ	Cump.	253.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	118.40	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	21.40	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—

Anunţ.

In Dumineca Tomei 16 Aprilie st. v. a. c. la 10 óre a. m, se va ţiné **în sala de şedinţe** a comitetului parochial **dela Biserica Sf. Nicolae** a doua licitaţie publică pentru arêndarea **Muntelui Sf. Ilie** din judeţul Prahova. (România.)

Doritoriĭ au sĕ-şĭ înainteze *ofertele lor în scris*, în care *să fiă indicată şi cu litere suma oferită*, până la timpul amintit, la Epitropul: **Sterie Stinghe**, piaţa Prundului, nr. 18.

Braşov, 6 (19) Aprilie 1900.

[illegible] 2 3 Biroul comitetului.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.